

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto V.

V Ljubljani, dne 23. maja 1929

21. številka

Češka narodna noša in češka hiša.

Narodopisje je veda, ki proučuje narodne šege in navade, narodne noše in stavbe, narodne pesmi in pripovedke, vobče narodno blago. Svojstva vsakega naroda se jasno zrcalijo v njegovih narodnih posebnostih. Obenem so ta svojstva izraz zemlje, na kateri prebiva, podnebja, v katerem živi, hrane in mišljenja naroda sploh. Narodni slog je dal povod narodni ornamentiki in narodni likovni umetnosti, narodna pesem pa je vir narodni glasbi. Razvoj vsakega naroda je odvisen tudi od hrane, in ta zopet od podnebja, odnosno od poljskih pridelkov dotičnega kraja in od pogojev za živinorejo. Zato si je marsikateri narod po predpogojih svoje hrane razvil svojo posebno narodno kuhinjo.

— Mi Slovenci smo v zadnjem času začeli v marsikaterem oziru skrbneje gojiti svoje narodopisje. V tem oziru pa se posebno odlikujejo ravno naši bratje Čehi. Njih narodna noša, ki ima v bistvenih črtah mnogo sorodnega s slovaško, je čisto svoje vrste in izredno zanimiva, posebno ženska narodna noša: zelo pisana, deloma zelo bogata na narodnih vezeninah v prijetnih, pestrih barvah. Elegantna in lepa je tudi moška narodna noša. Poleg noše pa je za narod zelo značilna tudi notranja ureditev kmečke hiše.

Ženske češke narodne noše

Agilni češki narod si je na podlagi svojega narodopisja vstvaril že svoj čisto značilen narodni slog v ornamentiki in v vezeninah, ki se na prvi pogled razlikuje od onih drugih narodov, s katerimi živijo Čehi v soseščini. Najbolj tipična je češka narodna glasba, za katero pobirajo znameniti češki skladatelji svoje motive v češki narodni pesmi. Kakor znano, je značilna v tem oziru češka narodna opera »Prodana nevesta« odličnega češkega mojstra Smetane. Specijelno v glasbi so bili Čehi nam Slovencem že od nekdanj vzor. Naši najboljši skladatelji so hodili v šolo pri čeških mojstrih. Ni čuda zato, da tudi v naših slovenskih odličnih skladbah odsevajo čisto tipično naši bogati narodni motivi po znanih naših narodnih pesmih. Zato trdno upamo, da se bo tudi pri nas našel glasbeni mojster, ki nam bo ustvaril po Smetanovem vzoru našo slovensko reprezentacijsko narodno opero.

Važno in pomembno je tudi vprašanje narodnega gradbenega sloga, ki naj bi se razvil iz tipične oblike kmečke hiše. Izvršilo se je pri nas in pri Čehih že marsikaj značilnega, uverjeni smo, da bo bodočnost, mogoče že bližnja, častno dognala tudi to nalogo.

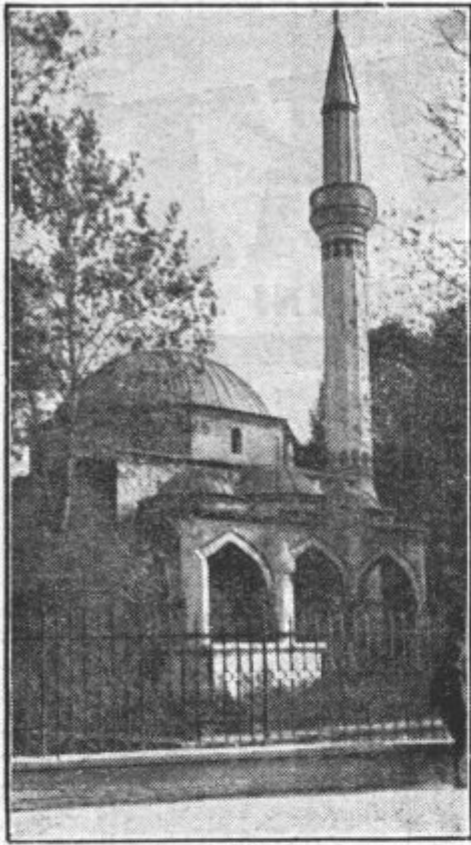
Kmečka hiša in narodne noše

Mladi češki pevci,
ki jih vodi g. Bakul iz Prage.

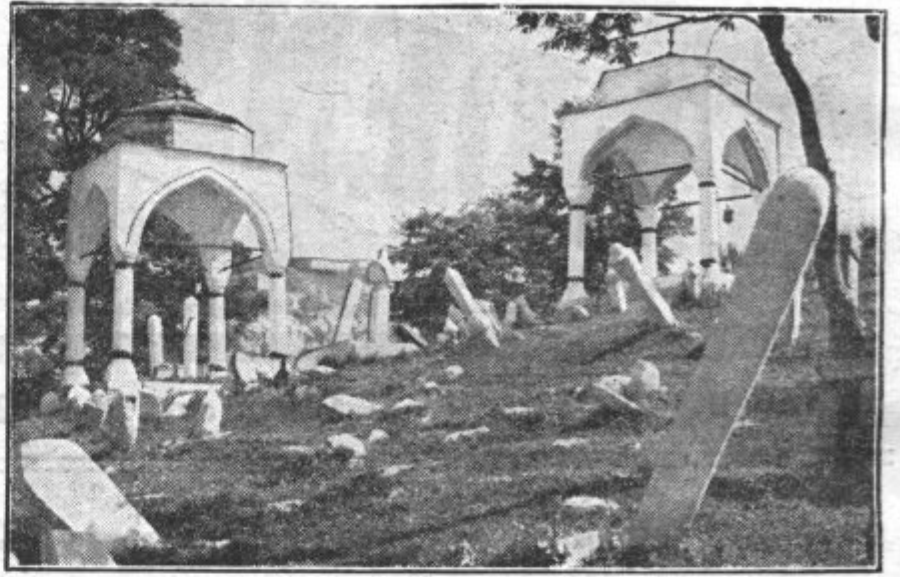

Notranjost kmečke hiše

(Foto-Amatore — Sarajevo)

Džamija poleg županije

Muslimansko pokopališče

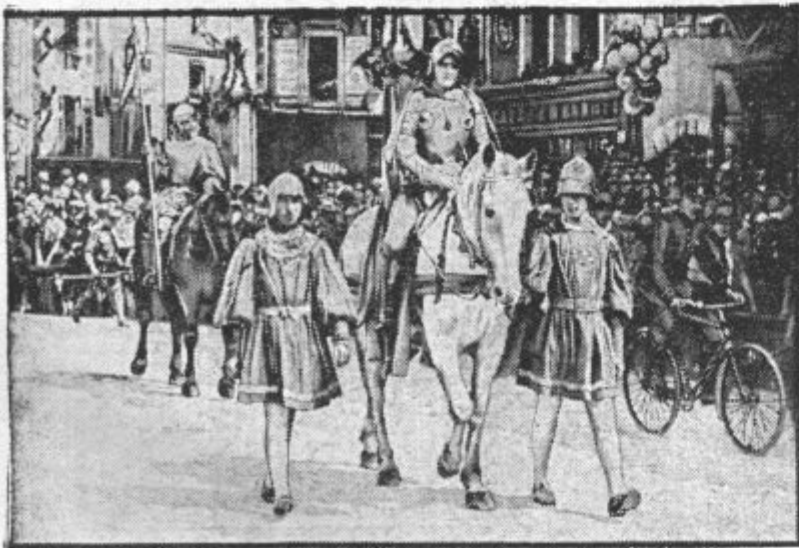
E. Justan — Isotora

Bosanski tija

Bosanska narodna noša

Še k proslavi 500-letnice Device Orleanske

Svečanostni obhod

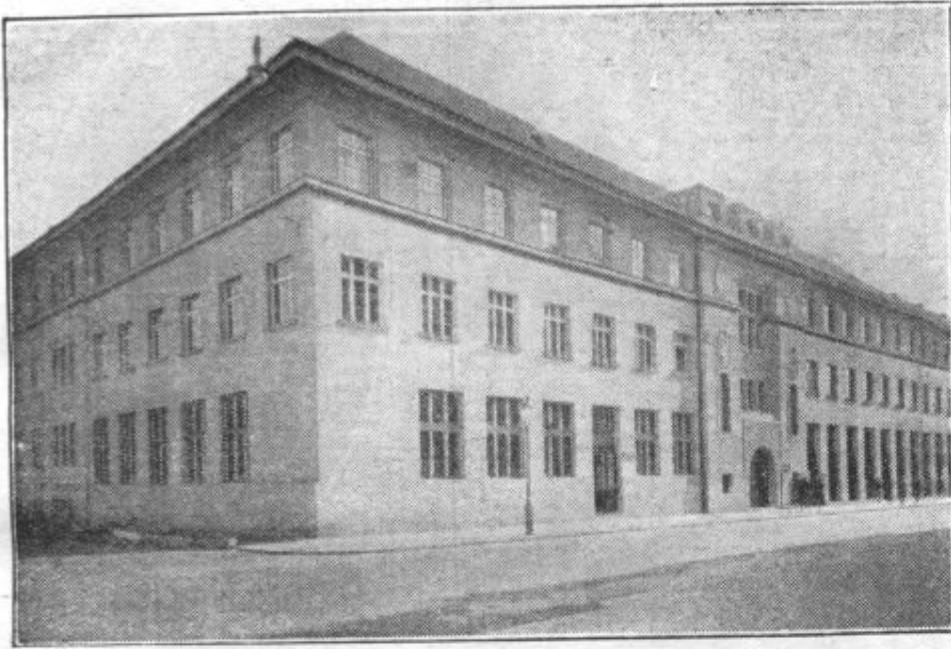
Spominska plošča Jeanni d'Arc

v Parizu, na mestu, kjer je bila v spopadu z Angličji ranjena

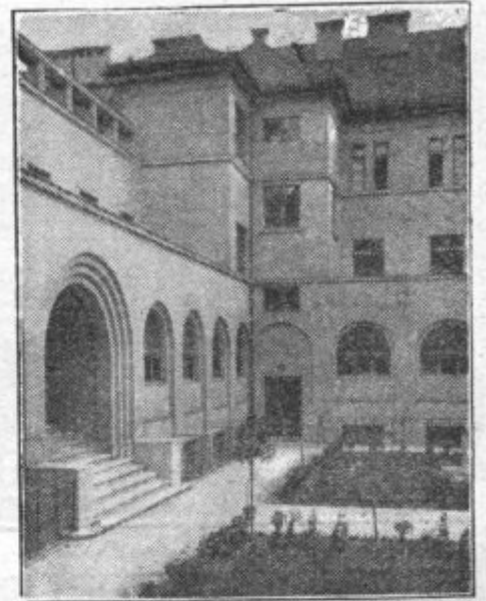

Jeanna d'Arc 1412

v zgodovinskem kostumu pri obhodu med godalnjim svečanostim v Orleansu.

Palača Okrožnega urada na Miklošičevi cesti

Dvorišče okrožnega urada

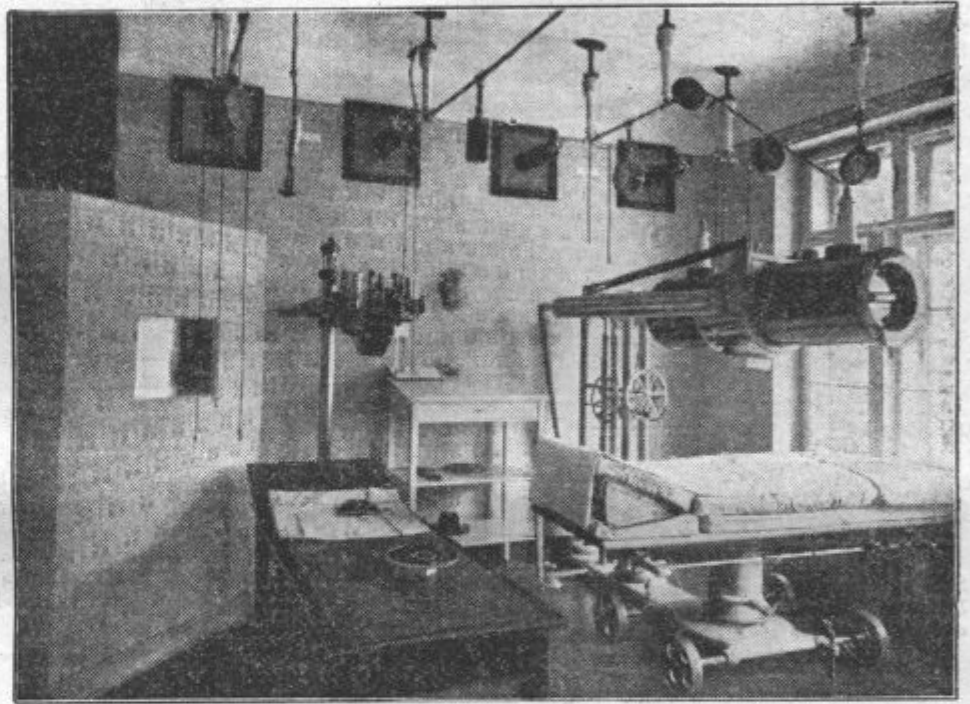
z vhodom v dvorano, kopališče in fizikalno zdravilišče.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani

Je največji okrožni urad v državi; imel je v letu 1928 povprečno 88.927 članov. Drugi največji OUZD je beograjski s približno 60.000 člani in tretji je zagrebški OUZD, ki je imel lani približno 55.000 članov. Pri vseh okrožnih uradih je bilo lani zavarovanih skoro 600.000 članov. Visoko števílo članov zavarovanih za slučaj bolezni in nezgod pričča o velikem pomenu, ki ga ima tudi v naši državi za splošnost socialno zavarovanje.

Nekaj številk o največjem ljubljanskem okrožnem uradu: Na hranarini je izplačal urad lani Din 11.288.644,54, na dečjih opremanih in podporah porodnicam Din 3.890.000, na pogrebniini 399.195 Din, za oskrbo članov in svojcev v bolnicah Din 5.692.191. Člani in svojci so porabili lani za Din 3.422.697 zdravil. Za oskrbo v zdraviliščih je plačal urad lani Din 2.959.534. Za zdravniško službo ima urad 132 zdravnikov, 5 zobozdravnikov in v lastnem zobnem ambulatoriju tudi še 3 zobotehniko.

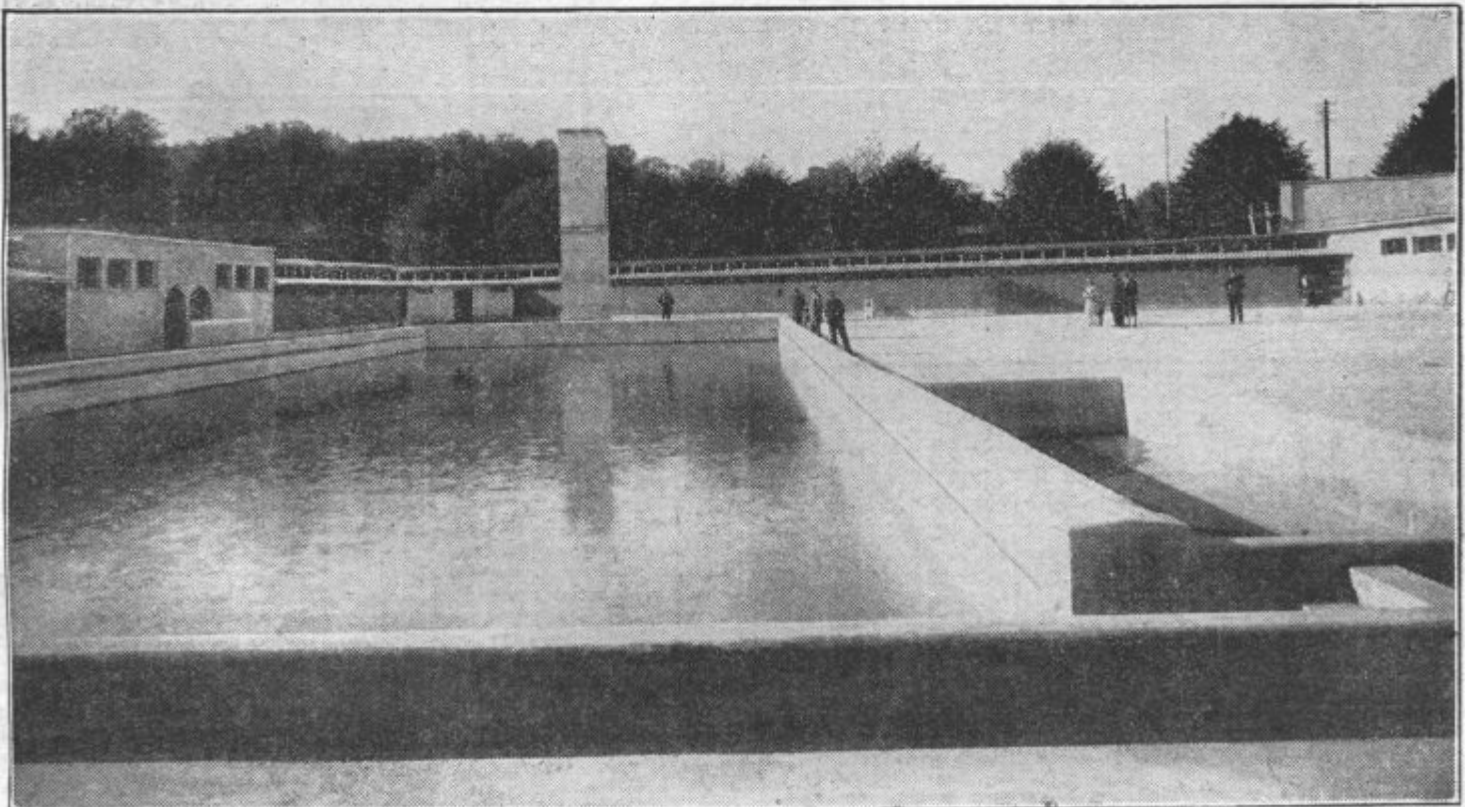
Urad ima doslej 5 lastnih ambulatorijev, in sicer v Ljubljani, Mariboru, Ptuju, Kranju in Celju. Člani so dobili lani 212.394 receptov za zdravila. Računajo, da bo znašala povprečno števílo članstva v letošnjem letu preko 95.000.

Dvorana za rentgenološko obsevanje z najmodernejšim aparatom po sistemu dr. Winza

K otvoritvi kopališča SK Ilirije.

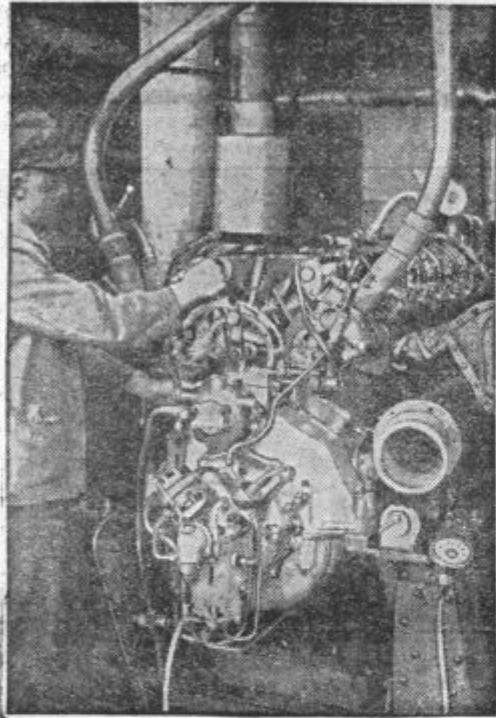
Najmodernejše kopališče v Jugoslaviji — 290 kabín, 560 omaric za obleko — Stroški so znašali 2 milijona Din

Bratje Prekmurci v Ljubljani

V proslavo desetletnice osvobojenja iz tujega jarma je za Binkošti prispel v Ljubljano poseben vlak iz Slovenske Krajin, ki so bili tukaj z velikim navdušenjem sprejeti. Gostje so romali na Brezje in Bled in se vrnili zopet v Ljubljano, vse to v Binkoštnih praznikih. Povsod jih je prebivalstvo prisrčno in z ljubeznijo sprejelo. Na Bledu so se predstavili tudi kraljici in kraljevim princem. Zgornje slike kažejo navdušen sprejem na ljubljanskem kolodvoru.

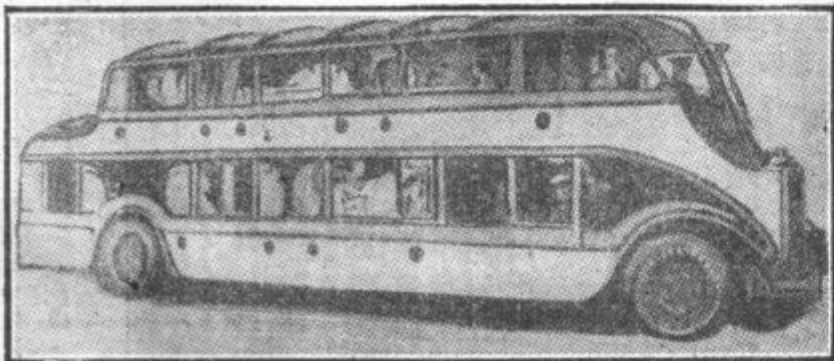
Slika prikazuje enega od obeh motorjev »Grofa Zeppelina«, ki sta nenadno prenehala funkcionirati ter tako preprečila malo pred Gibraltarjem polet zrakoplova čez Ocean.

Cerkev Aleksandra Nevškega

Car Simeon 893—929

Avtobus bo izpodrinil železnico

Tip modela, ki prevažna ameriške potnike med San Franciscom in Los Angelesom.

Rudolf Binter

davčni nadupravitelj, rojen 15. julija 1876 v Trebnjem, je umrl 14. maja ponoči, zadet od kapli. Pokojnik je bil zaslužen narodni delavec, izvrsten pevec, steno-graf, organizator in voditelj priznanega šentjakobskega odra v Ljubljani.

Dr. Josef Forst

odličan češki narodno-gospodarski teoretik, je umrl na potovanju blizu francosko-nemške meje. Zadel ga je kap. V letih 1906—07 je bil trgovinski minister v Beckovem ministruvstvu na Dunaju.

11-letna deklica hoče preplavati Rokavski preliv

Na Angleškem so razpisali pomembno nagrado zlatega pokala za prvo žensko, ki bo preplavala Rokavski preliv iz Anglije proti Franciji. Naša slika prikazuje eno izmed najbolj gorečih kandidatk za nagrado, jedva 11-letno deklico Joano Brantonovo, ki se hoče izkazati v plavanju med vsemi svojimi vrstnicami na Angleškem.

Jubilejne slavnosti na Bolgarskem

Predlanskim jeseni je poteklo 50 let, odkar je Rusija pod carjem Aleksandrom I. osvobodila bolgarski narod izpod turškega jarma, in 1000 let, odkar je umrl največji bolgarski vladar, car Simeon Veliki.